

לורנס פישר

"הידעתם שלא תמיד מושכים הנפקה בגלל שגיאה בעיצוב?"

ניוזלטר מספר 54

הי חברים. שבוע שעבר... מוזר שאני מדבר כבר על ה"שבוע שעבר" כי פעם הייתי מוציא ניוזלטר פעם ב... אבל כבר כתבתי על בולים שלא הונפקו ואמשיך עם הקו הזה השבוע. תודה לכל אילו שקנו לקפה, מאוד מעריך את זה.

קשה לראות מה עובר על אירופה כרגע ולא להיזכר בימים אפלים אחרים בעבר הלא רחוק. יחד עם זאת, הזוועות של אירופה בשנות הנאציזם לא הורגשו רק על ידי יהודים, אלא על ידי כולם. אוסטריה הייתה אחת המדינות שנכבשו על ידי הנאצים, ברצון או שלא. לאחר המלחמה ושחרורה מהנאציזם שלטו בעלות הברית באוסטריה.

ב 1946, רצו האוסטרים להנפיק סדרת בולים עבור התערוכה "לעולם לא נשכח" ("Nie mals Vergessen") שתארה את פשעי הנאציזם. הבולים תוכננו להיות היו חצי-דואריים (Semi-postal) כלומר, בולים בעלי תוספת לערך הנקוב המשמשת כתרומה, במקרה זה למימון התערוכה. עוצבו והודפסו שמונה בולים, אך שניים מהם לא אושרו על ידי בעלות הברית ששלטו באוסטריה באותם ימים, מכיוון שהם נחשבו לבעלי דימויים מטרידים.

אחד מהבולים (שמאל) מתאר ברק בצורת SS המפלח את מפת אוסטריה והשני מציג שלד עם מסכה של

אדולף היטלר (ימין). גליונות בולים אלו הושמדו, אבל איכשהו מספר בולים שרדו את ההשמדה. שני בולים אלו הוחלפו בבולים עם עיצוב מעט יותר ניטרלי. ברקי ה-SS הוחלפו בחרב ושלד היטלר הוחלף ביד של אסיר גוסס מאחורי גדר תיל. אני אישית לא חושב שידו של אסיר גוסס פחות פוגענית, כי עבורי, באופן אישי, היא הראתה מה קורה כשהעולם עומד מנגד בשתיקה, וזו הסיבה שאנחנו אומרים "לעולם לא עוד".

אחד הבולים בסדרה שאושרה והונפקה מראה דימוי של נאציזם כנחש (ימין) אבל באופן מעניין במהלך השנים בהן שלטו הנאצים ברחבי אירופה, אותו נחש שימש כדימוי של היהדות, כפי שניתן לראות בבול משמאל מסרביה הכבושה שהונפק בשנת 1942. מי שרוצה לדעת יותר על אותה סדרה של סרביה מוזמן לראות את הסרטון שהעליתי בזמנו [YOUTUBE](#) וגם לעשות לייק כמובן, מאוד עוזר.

ב-1987, דרום אפריקה הייתה במצב חירום לאומי עם התקוממות של עיירות, ירי, הפצצות ושביטות לאומיות. למרות כל זאת, הנפקת בול חדש ב-19 בנובמבר 1987 הצליחה להגיע לחדשות. רשויות הדואר של דרום אפריקה התכוונו להנפיק סט בן ארבעה בולים להנצחת אגודת התנ"ך של דרום אפריקה, שנוסדה ב-1820.

עם זאת, בול ה-40c הכיל שתי שורות כתב, אחת ביוונית, שפת הברית החדשה, ואחת בעברית, שפת הברית הישנה. שתי השורות הכילו את המילה "דבר-אלוהים" עם השם המפורש.

הקהילה היהודית האורתודוקסית מחתה על כך וטענה שהבולים הן עבירה חמורה על ההלכה היהודית, האומרת ששם ה' המפורש חייב להופיע רק בספרי התורה והתפילה. אסור ששמו של ה' ייקרע, ימחק או יושחת בשום אופן, כפי שעלול לקרות במהלך תהליך הטיפול בדואר.

לרשויות הדואר הדרום אפריקאי לא הייתה שום כוונה רעה והם דרשו מסניפי הדואר ברחבי דרום אפריקה להחזיר את בול ה-40c לפני יום ההנפקה. למען ההרמוניה הדתית ובכדי למנוע פגיעה, הבולים הוכנו להשמדה. אך הקהילה היהודית התנגדה גם להשמדת הבולים והציעה לרשויות הדואר לגנוז את הבולים על ידי קבורתם.

רשויות הדואר החליטו שזה צעד רחוק מדי ותהליך לא יעיל והבולים שנאספו הושמדו כדין. אך לחלק מסניפי הדואר הקטנים יותר היה חסר בבולים של 40c והם פתחו את חבילות הבולים שהתקבלו לפני תאריך ההנפקה הרשמי ומכרו אותם ללקוחות כבולים רגילים. טוענים שהיום יש פחות מ-1400 בולים בשוק ורובם לא חתומים.

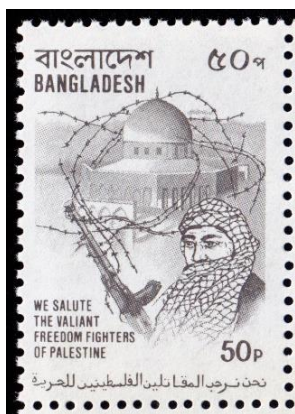
בשנת 1994, שירות הדואר של ארצות הברית (USPS) פרסם גיליון הנצחה של בולים בערכים של 29 סנט בשם "אגדות המערב". גיליון זה כלל 20 דמויות בולטות מהמערב האמריקאי, כולל הקאובוי האפרו-אמריקאי המפורסם ביל פיקט. לפיקט מיוחסת המצאת היאבקות ההיגוי, הידועה גם בשם בולדוגינג. ה-USPS לא ידע שזה יוביל לאחת הטעויות המביכות והידועות לשמצה בהיסטוריה שלהם.

המעצב רצה להשתמש בתצלום של ביל פיקט לעיצוב הבול, אך בטעות השתמש בתמונת אחיו הצעיר בן פיקט (שמאל).

השגיאה התגלתה בינואר 1994, חודשיים בלבד לפני הנפקת הבול. משפחת פיקט הודיעה ל-USPS על הטעות, מה שהוביל להחזרה והשמדה של הגיליונות השגויים. עם זאת, לפני איסוף גיליונות הבולים, כבר נמכרו לציבור 183 גיליונות מתוך למעלה מ-5 מיליון גיליונות שהודפסו.

כדי להתמודד עם המצב, ה-USPS החליט למכור מספר מוגבל של הגיליונות עם הבול השגוי באמצעות מערכת לוטו, מה שהפך את זה לפעם הראשונה שה-USPS מכרה בול שלא הונפק לציבור. גיליון חדש הכולל בול עם דמותו הנכונה של ביל פיקט (ימין), הונפק מאוחר יותר באוקטובר 1994.

נסיים היום בסיפור קצר. ב-1980 תכננה בנגלדש להנפיק בול המביע סולידריות עם הפלסטינאים. הבול מתאר לוחם חופש פלסטיני כשברקע מסגד כיפת הסלע מוקף בגדר תיל. על הבול נכתב "אנו מצדיעים ללוחמי החירות האמיצים של פלסטין" באנגלית ובערבית כאחד.

הכתובת בערבית של הבול משתמשת במילה "מוקטילין" שמשמעותה "לוחמים", ולא "מוג'האדין" שמשמעותה "לוחמי חופש". כשהתגלתה הטעות, בוטלה ההנפקה הרשמית והבולים הושמדו אך מספר בולים הספיק להגיע לאספנים מאחר ועותקים מהבול סופקו לסוחרים בחו"ל לפני ההנפקה. לאחרונה אני רואה יותר ויותר בולים כאלו ואני לא בטוח שלא הנפיקו עוד כדי לגרוף כסף מאספנים.

נהניתם, ספרו לחבריכם, עוד יותר נהניתם, תרגישו חופשיים לשתף. לא נהניתם, אז אולי תהנו מסיפור הבא. בינתיים, תנו לי תמיכה וקנו לי בבקשה כוס קפה:

אז זהו, זה הסיפור של היום, ויש עוד אבל בפעם הבאה.

תגובות, הערות, בקשות וכד' ניתן לשלוח אלי ל lf.stamps@gmail.com

אם רוצים להפסיק לקבל את הניוזלטר, נא לשלוח לי מייל חוזר

מוזמנים גם לבקר באתר: <https://stampandstories.blogspot.com>

אתר חדש בנושא גליות של הסטריאוטיפ היהודי: <https://thejewishstereotypes.blogspot.com>

וגם בערוץ היוטיוב שלי: <https://www.youtube.com/channel/UCHGHlvoXTTM0rpyd3zW3lQQ>

סיפורים מעניינים מעולם הבולאות